

آموزش وزن و قافیه

ویژه آزمون سراسری و دیگر آزمون‌های تحصیلی

www.ketab.ir

نویسندگان:

دکتر یعقوب کیانی شاهوندی

دکتر حسینعلی موسی‌زاده

سرشناسه: کیانی شاهوندی، یعقوب، ۱۳۵۵-
عنوان و نام پدیدآور: آموزش وزن و قافیه: ویژه آزمون سراسری و دیگر آزمونهای تحصیلی / نویسندگان یعقوب
کیانی شاهوندی، حسینعلی موسی زاده.
مشخصات نشر: کرج: اورازان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۱۰۲ ص.
: 978-622-7658-63-7 شابک

وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: عروض فارسی -- راهنمای آموزشی (متوسطه)
(Persian language -- Versification -- Study and teaching (Secondary
عروض فارسی -- آزمونها و تمرینها (متوسطه)
(Persian language -- Versification -- Examinations, questions, etc (Secondary
فارسی -- دستور -- راهنمای آموزشی (متوسطه)
(Persian language -- Grammar -- Study and teaching (Secondary
فارسی -- دستور -- آزمونها و تمرینها (متوسطه)
(Persian language -- Grammar -- Examinations, questions, etc. (Secondary
قافیه -- راهنمای آموزشی (متوسطه)
(Rhyme -- Study and teaching (Secondary
قافیه -- آزمونها و تمرینها (متوسطه)
(Rhyme -- Examinations, questions, etc. (Secondary
شناسه افزوده: موسی زاده، حسینعلی، ۱۳۵۰-
رده بندی کنگره PIR : ۲۵۵۸
رده بندی دیویی : ۸۱۰/۴۱
شماره کتابشناسی ملی : ۸۶۷۱۲۴۲



انتشارات اورازان

آموزش وزن و قافیه

نویسندگان:

دکتر یعقوب کیانی شاهوندی

دکتر حسینعلی موسی زاده

صفحه آرائی: معصومه کیانی

طرح روی جلد: شهریار ایشاری

شابک: ۷-۶۳-۷۶۵۸-۶۲۲-۹۷۸

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۴۰۰

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۵۰۰۰۰

حق چاپ برای مولفان محفوظ است

تقدیم به

روح بلند دکتر تقی وحیدیان کامیار

www.ketab.ir

این کتاب شامل:

- ✓ درسنامه وزن
- ✓ کارگاه خودارزیابی
- ✓ آزمون جامع وزن
- ✓ پاسخنامه تشریحی
- ✓ درسنامه قافیه
- ✓ کارگاه خودارزیابی
- ✓ آزمون جامع قافیه
- ✓ پاسخنامه تشریحی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیش‌گفتار	۱

بخش اول، وزن

واحدهای آوایی	۲
تقطیع هجایی	۳
پایه‌های آوایی	۸
پایه‌های آوایی همسان تکراری	۱۲
پایه‌های آوایی همسان دولختی	۲۰
پایه‌های آوایی ناهمسان	۲۸
اختیارات شاعری زبانی	۳۶
اختیارات شاعری وزنی	۴۸
وزن شعر نیمایی	۵۸
نام‌گذاری وزن‌ها	۶۴
آزمون جامع وزن	۶۷

بخش دوم، قافیه

ردیف و قافیه	۸۴
حروف قافیه	۸۴
قواعد قافیه	۸۴
ذوقافیتین	۸۷
قافیه درونی	۸۷
عیوب قافیه	۸۷
قافیه در شعر نو	۸۸
آزمون جامع قافیه	۹۳

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

به نام خداوند جان‌آفرین حکیم سخن در زبان آفرین

وزن و قافیه، از ویژگی‌های ذاتی شعر فارسی است. شعر بی وزن و قافیه از آهنگ و موسیقی، بی‌بهره است و آن گونه که باید، بر دل نمی‌نشیند و بر خواننده، اثر نمی‌گذارد. از سوی دیگر، خوانش درست و رسای شعر فارسی با آگاهی از وزن و موسیقی شعر امکان‌پذیر است؛ بنابراین، آشنایی و تسلط بر دانش وزن و قافیه، نه تنها برای شاعران و سرایندگان، که برای دانشجویان زبان و ادبیات فارسی و دانش‌آموزان رشته ادبیات و علوم انسانی، ضرورتی گریزناپذیر است.

کتاب‌های علوم و فنون ادبی دبیرستان، از سه بخش «وزن و قافیه»، «تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی» و «آرایه‌های ادبی» تشکیل شده است که در این میان، آموزش وزن و قافیه از اهمیت به‌سزایی برخوردار است؛ زیرا این بخش، بیش از دو بخش دیگر به تسلط و مهارت نیازمند است.

کتابی که پیش روی شماست دانش‌های وزن و قافیه را به شیوهٔ مبحثی و با روشی ساده و کاربردی، آموزش می‌دهد. در پایان هر مبحث، برای تثبیت آموخته‌ها، پرسش‌های چهارگزینه‌ای تألیفی و کنکوری با عنوان «خودآزمایی»، گنجانده شده و در پایان هر بخش، پرسش‌های کنکوری سال‌های گذشته، با عنوان «آزمون جامع» همراه با پاسخنامهٔ تشریحی آمده است. این شیوهٔ مطالعه و تمرین، فراگیران را برای آزمون‌های تحصیلی، امتحانات نهایی و کنکور سراسری آماده می‌سازد.

این کتاب، نه تنها برای دانش‌آموزان، برای آموزگاران و دانشجویان و سایر علاقه‌مندان به شعر و ادب فارسی نیز سودمند خواهد بود.

خدای بزرگ را سپاسگزاریم که افزون بر سال‌ها تدریس و آموزش، اکنون این فرصت را یافته‌ایم تا با نگارش کتاب «آموزش وزن و قافیه»، در راه رشد و بالندگی فرهنگ و ادب فارسی و گسترش عدالت آموزشی در کشور عزیزمان، ایران، گامی کوچک برداریم.

مردمان بخرد اندر هر زمان	رازِ دانش را به هر گونه زبان
گرد کردند و گرامی داشتند	تا به سنگ اندر همی بنگاشتند
دانش اندر دل چراغ روشن است	وز همه بد بر تن تو جوشن است «رودکی»

با آرزوی پیروزی و بهروزی برای شما
یعقوب کیانی شاهوندی - حسینعلی موسی‌زاده